

Dünya'dan vergi haberleri

Elif Aydın
Serkan Meral

Japonya

Vergi gelirleri hızla düşüyor

The Japan Times'ın 2 Ekim tarihli haberine göre Japonya'nın vergi gelirleri 2008 yılı Ağustos ayına kıyasla % 33,5 oranında bir düşüş göstererek 2.467 trilyon ¥'e (27,5 milyar \$) düşmüştür.

Haberde ayrıca, Maliye Bakanlığı'nın söz konusu düşüşü 1 Ekim tarihinde açıkladığı ve düşüşün nedenini de kurum karı ile kişisel gelirlerin azalmasına bağladığı belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada 1960 yılından beri ilk defa vergi iadesi tutarının kurumlar vergisi gelirlerini aştığı belirtilmiştir. Aradaki fark 332,8 milyar ¥ (yaklaşık 3,71 milyar \$) olarak gerçekleşmiştir.

İşçilerin fazla mesai ödemelerinin azaltılması sonucunda ise kişisel gelir vergisinden elde edilen gelirler %12,5 oranında azalarak 1,02 trilyon ¥'e düşmüştür.

OECD'nin 30 Eylül tarihli Japonya ekonomik incelemesinde, ülkede yaşanan bütçe açıklarını durdurmak için kapsamlı vergi reformlarına gereksinim duyulduğu belirtilmiştir. İncelemede ayrıca, Japonya'nın tüketim vergisi oranının %5'ten %10'a çıkarılması ve kişisel gelir vergisi matrahı ile diğer gelir vergisi matrahlarının genişletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunulmuştur.

Fransa

Bankalar vergi cennetlerine ilişkin uygulamayı 2010'a erteledi

1 Ekim tarihinde hem Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, hem de Fransa Bankacılık Federasyonu tarafından yapılan açıklamalarda Fransız bankalarının vergi cennetlerinde bulunan – OECD'nin gri veya kara listesinde yer alan- tüm şube ve ortaklıklarını 1 Mart 2010 tarihi itibarıyla kapatmayı kabul ettikleri bildirildi.

Gri liste OECD'nin bilgi paylaşımı standartlarını kabul etmesine rağmen uygulamaya koymamış ülkelerden oluşurken, kara liste ise standartları kabul etmeyen ülkeleri içermektedir.

Sarkozy yapmış olduğu açıklamada Fransız bankalarının, halen OECD'nin kara listesinde bulunan ve Fransa ile mali bilgi paylaşımını sağlamak için herhangi bir anlaşma imzalamamış vergi cennetlerinde yer alan şube ve ortaklıklarını 2010 Mart'ı itibarıyla kapatmayı kabul ettiklerini bildirdi.

Açıklama, Fransa'nın en büyük bankacılık grubu olan BNP Paribas'ın 28 Eylül tarihinde açıklamış olduğu, gri listede yer alan vergi cennetlerindeki faaliyetlerini durdurma kararını - BNP Paribas için Panama ve Bahamalar'da yer alan operasyonlar- takip etmiştir.

Ayrıca belirlenen tarih beyaz listede yer almayan ülkelere G20 tarafından verilen süre bitimi ile çakışmaktadır. Pittsburgh'de yapılan son G20 toplantısında, beyaz listede bulunmayan ülkelerin 2010 Mart'ına kadar en az 12 adet bilgi paylaşımı anlaşması imzalayarak beyaz listeye geçmeleri gerektiği yoksa uluslararası yaptırımlarla karşı karşıya kalacakları belirtilmiştir.

OECD'nin gri listesi Atlantik ve Karayipler bölgesinde bulunan birçok ülkeyi içermektedir. Reuters'in 1 Ekim tarihli raporunda BNP Paribas, Credit Agricole, Societe Generale, BPCE ve Credit Mutuel gibi Fransa'nın önde gelen bankalarının vergi cennetlerindeki faaliyetlerinin Amerikan bankalarına kıyasla oldukça az miktarda olduğu belirtilmiştir.

Avrupa Birliği

Maliye Bakanları'nın karbon vergisi düzenlemeleri

AB Ekonomi ve Maliye Kurulu bakanları 2 Ekim tarihinde, vergi gelirlerini artırmak ve fosil yakıt tüketimini azaltmak amacıyla AB'de karbon vergisi uygulamasına başlanabileceğini belirttiler.

AB Vergi Kurul Üyesi Laszlo Kovacs Gothenburg'da düzenlenen ECOFIN toplantısında, Avrupa Komisyonu'nun 2010 senesinde ulaşım ve ev ısıtması için kullanılan yakıtlar üzerinden alınacak olan ve karbon emisyonlarına göre hesaplanacak olan bir verginin yürürlüğe koyulmasının muhtemel olduğunu belirtti.

Laszlo ayrıca yeni verginin yürürlüğe girebilmesi için 27 ülkenin hepsinden onay alması gerektiğini ve bu sürecin de zor bir süreç olduğunu belirtti. Laszlo ayrıca yeni vergiden elde edilecek gelirim düşük gelire sahip hane halkının enerji vergisi faturalarının ve Birleşmiş Milletler iklim değişikliği anlaşması imzalamış ülkelerin masraflarının karşılanmasında kullanılabileceğini de sözlerine ekledi.

AB üye ülkelerinden İsveç, Finlandiya, Danimarka ve Slovenya'nın hali hazırda karbon vergileri mevcuttur.

Fransız hükümetinin 30 Eylül tarihinde yayımladığı taslak 2010 bütçesinde, emisyon değişim planı dışında kalan sektörlerde karbon emisyonunu azaltmak amacıyla hazırlanan karbon vergisi planı bulunmaktadır.

İrlanda hükümetinin Aralık ayında açıklanacak olan taslak 2010 bütçesi ise karbon vergisi teklifi içerecek olsa da, Başbakan Brian Cowen bütçenin vergi artışı yerine harcamaları azaltmaya daha fazla odaklanacağını belirtmiştir.

AB Dönem Başkanı konumunda bulunan İsveç, karbon vergisini desteklese de, Aralık ayında sona erecek olan 6 aylık başkanlık döneminde bir taslak teklifinde bulunması beklenmemektedir.

Karbon vergisine en çok karşı çıkması beklenen üye ülke ise Birleşik Krallık'tır. ECOFIN toplantısında bir hazine yetkilisi Maliye Bakanı Alistair Darling'in Gothenburg'da tartışılan tasarımlara karşı çıkacağını belirtmiştir.

Belçika Maliye Bakanı Didier Reynders ise 2 Ekim tarihinde eş zamanlı olarak istihdamı artırmak ve iklim değişikliğine karşı mücadele etmek gereksinimlerinin, vergilendirmeyi işgücünden diğer alanlara kaydırmak için iyi bir fırsat olabileceğini açıklamıştır.

Belçika

Hükümet kurumlar vergisi politikası ile ilgili yeni önlemler planlıyor

Belçika hükümeti geçtiğimiz günlerde, mevcut mevzuat ve vergi makamı görüşlerine önemli yenilikler getirecek olan ve birçok vergi önlemi içeren tasarıyı Temsilciler Meclisi'ne sundu. Tasarı, mevcut mevzuatı Avrupa Adalet Divanı kararları ve Anayasa Mahkemesi kararlarıyla uyumlu hale getirecek olan değişiklikleri de içermektedir.

İştirak kazancı istisnası

Belçika iştirak kazancı istisnası kuralları uyarınca; ana şirketin, iştirakinin itibari sermayesinin en az %10'una sahip olması ya da iştirakin değerinin en az 1,2 milyon Euro olması (hangi tutar az ise) durumunda, iştirakin en az 1 yıl elde tutulması ve duran mali varlık olarak nitelendirilmesi şartıyla, temettü kazançlarının %95'i kurumlar vergisinden istisnadır.

Belçika bankaları, finans kuruluşları, sigorta şirketleri ve borsaya kote şirketleri ise genelde büyük ortaklıklara sahip olmadıkları gerekçesiyle istisnadan faydalanmak için yukarıda belirtilen koşulları karşılamaya zorunlu bırakılmamışlardır. Tasarı yukarıda sayılan kurumların da sadece diğer Belçika şirketleri ile aynı koşulları karşıladığı durumlarda iştirak istisnasından yararlanmaya hak kazanması gerektiğini belirtmektedir.

% 80 kuralı

İşveren tarafından teşvik edilen emeklilik planlarına (emeklilik fonları, grup sigorta poliçeleri vs.) yapılan katkılar bundan sonra %80 limiti olarak adlandırılan kurala tabi olacaktır. Kural kısaca, bütün emeklilik planı (devlet emeklilik planı dahil olarak) işçinin son ayda elde etmiş olduğu normal maaşın %80'ini aşmadığı takdirde vergiden istisna sayılacağını belirtmektedir.

Yeniden yapılandırma

Hükümet mali açıdan etkisi olmayan yeniden örgütlenmeler üzerindeki kurallara da açıklamalar getirmektedir. Kanunda yer alan mevcut hükümler uyarınca, vergiden muaf bir birleşme ya da bölünme yaşandığı durumlarda, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinden doğan vergi indirimleri ile teorik faiz indirimleri (notional interest deductions) hiç birleşme ya da bölünme yaşanmamış gibi satın alan şirkete geçmektedir. Ancak bu hükmün asıl amacı satın alan şirkete tüm indirimlerden yararlanma hakkı vermek olmadığından, bu hukuki boşlukla ilgili düzenlemeler yapılacağı belirtilmiştir. Değişiklikler 2007'den itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Singapur

Yeni limited ortaklık fonu (Limited partnership fund)

Singapur geçtiğimiz günlerde, girişim sermayesi (private equity) ya da diğer fon yatırımlarında kullanılabilecek yeni bir işletme aracı olan limited ortaklıkları (LP) yürürlüğe sunmuştur. Singapur LP fonları Singapur vergi mevzuatı açısından şeffaf (transparent) olmakla beraber ABD check-the box kuralları açısından bir kurum veya ortaklık olarak değerlendirilebilecektir.

Singapur belirli şartlara haiz fonlara vergi istisnası, belli şartlara haiz fon yönetimi şirketleri için ayrıcalıklı %5 ya da %10 vergi oranları ve azami gelir vergisi oranının %20 olması gibi önemli vergi teşvikleri sunmaktadır.

Söz konusu LP'lerin oluşturulmasıyla ilgili olarak ilk teklif 2002 senesinde ortaya atılmış ve LP'nin pasif yatırımcılara sınırlı sorumluluk ve gizlilik (ortaklığın defterleri halka açıklanmadığı için) sağlaması ve ortaklık ortaklardan ayrı bir tüzel kişilik sayılmayacağı için elde edilen gelirin ortaklık seviyesinde vergilendirilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Singapur hükümeti önerileri ciddiye alarak, UK, Delaware ve Jersey modellerinden faydalanarak bir tasarı hazırlamış, tasarısı 4 Mayıs 2009 tarihinde "LP Act" adı altında yürürlüğe girmiştir.

Singapur'da tanımlanan şekliyle limited ortaklık, bir işyerinin ortaklarının tüzel kişiliklerinden bağımsız bir tüzel kişilik oluşturmadan faaliyet göstermesini sağlayan bir ortaklık şeklindedir. Ortaklığın bir ya da daha fazla sınırsız sorumluluğa sahip ortağı (general partner) ve bir ya da daha fazla sınırlı sorumluluğa sahip ortağı (limited partner) olmak zorundadır.

Sınırsız sorumlu ortaklar ortaklığın tüm borçlarından ve yükümlülüklerinden sorumluyken, birden fazla sınırsız sorumlu ortağın bulunması durumunda bu ortaklar ortaklığın tüm borç ve yükümlülüklerinden ortak olarak sorumludurlar. Öte yandan sınırlı sorumlu ortakların sorumluluğu ise işletmeye koymuş oldukları sermaye ile sınırlıdır.

Vergilendirme açısından LP

Singapur vergi mevzuatı uyarınca, limited ortaklık ayrı bir tüzel kişilik oluşturmadığından, ortaklık düzeyinde vergilendirilmemekte ve bu açıdan sınırlı sorumlu ortaklıklar ve kolektif ortaklıklarla benzerlik taşımaktadır.

Limited ortaklığın sınırlı sorumlu ortaklarına da sınırlı sorumlu ortaklıkların (Limited Liability Partnership-LLP) ortakları gibi davranılmaktadır ve her bir sınırlı sorumlu ortak limited ortaklıktan elde etmiş olduğu gelir üzerinden vergilendirilmektedir. Böylece, eğer ortak bir şahıs ise limited ortaklıktan elde etmiş olduğu gelir bulunduğu gelir vergisi dilimi üzerinden, eğer bir şirket ise şu anda yürürlükte olan kurumlar vergisi oranı olan %17 üzerinden vergilendirilmektedir.

Yönetici tayini

Sınırsız sorumluluğa sahip ortaklardan herhangi biri, Singapur Gelir Vergisi Kanununun 62. maddesinde yer alan suçlanabilirlik ve 71. maddesinde yer alan beyanname verme konularıyla ilgilenmek için yönetici olabilmektedir. Sınırsız sorumluluğa sahip birden fazla ortağın Singapur'da yaşaması durumunda, yönetici olacak ortak Gelir Vergisi Kanununun 71. maddesi tarafından belirlenecek ve yönetici ortak gelir vergisi ile ilgili konularla ilgilenecektir.

Anonim şirketler ve sınırlı sorumlu ortaklıklarla kıyaslama

LPLer hem LLPler hem de anonim şirketlere kıyasla birçok avantaj içermektedirler.

LPLer gelir, zarar ve diğer ortaklık öğelerinin dağıtımının yapılandırılmasında anonim şirketlere oranla çok daha fazla serbestlik tanımaktadırlar. Anonim şirketler sadece karları üzerinden temettü ödeyebilmekte ve sert sermayenin korunumu kurallarına tabi tutulmaktadır. Sermayenin azaltılması zahmetli prosedürlere tabi olduğundan, bir yatırımın elden çıkarılarak sermaye dağıtımına gidilmesi durumunda hisselerin bedelleri kolayca ödenememektedir. Böylece, aslında şirket karlı olmamasına rağmen nakit para şirkette kalabilmektedir. LP ise karlı durumda olmasa dahi ortaklarına dağıtımda bulunabilmekte ve ortakların işletmeye koymuş oldukları sermayenin geri çekilebilmesine izin vermektedir. Fakat sermayenin geri çekildiği ya da kar dağıtımının yapıldığı dönemde sınırsız sorumlu ortak iflas etmiş durumdaysa ya da bu eylemler sonucu iflas edecekse ve sınırlı sorumlu ortaklar bu durumu biliyorsa ya da

bilmeleri gerekiyorsa, şirketten çekilen tutarlar geri ödenmek zorundadır. Geri ödeme kuralı sadece sınırsız sorumlu ortağın iflas tarihinden 1 sene öncesine kadar şirketten çekilen tutarlar için geçerlidir.

Ayrıca, LP ortaklarına, anonim şirketten çok daha fazla gizlilik imkanı sağlamaktadır. Muaf olmayan bir Singapur anonim şirketi denetlenmiş mali tablolarını Singapore Accounting and Corporate Regulatory Authority'e sunmak zorundadır. Yıllık gelir rakamları 5 milyon SGD'den fazla olan şirketler denetim muafiyetinden faydalanamamaktadırlar. LPler ise finansal tablolarını denetletmek ve bir düzenleyici kuruma sunmak zorunda değildirler.

LPler ayrı bir tüzel kişilik olarak kabul edilmediğinden, ortaklar seviyesinde vergilendirilmekte ve bu yüzden ortaklar artan şirket zararını, sermaye muafiyetini vs. kendileri için kullanabilmektedirler. Anonim şirketler ise ayrı bir tüzel kişilik olarak vergilendirildiklerinden, şirketin faydalanamadığı muafiyetlerin varlığı durumunda, şirketin hissedarları genelde bu muafiyetlerden yararlanamamaktadır.

LLPler ise LPler gibi gizlilik kurallarından faydalanmakta ve mali tablolarını halka açıklamamaktadırlar. Fakat LPlerin aksine LLPler ortaklarından bağımsız ayrı bir tüzel kişilik oluşturmaktadırlar. Her ortak sınırlı sorumluluğa sahip olurken, sözleşmede aksi belirtilmediği sürece her ortak yönetimde görev alabilmektedir. Vergi bakımından ise hem LP hem de LLPlerde gelir ortaklıktan vergilendirilmeden geçmekte ve ortaklar seviyesinde vergilendirilmektedir. LPnin sınırlı sorumlu ortakları LLP ortakları gibi uygulamaya tabi tutulurken, LPnin sınırsız sorumlu ortakları kolektif şirket ortakları ile aynı uygulamalara tabidir.